

ಧರ್ಮದ ಒಳಗಡೆ ಸಿಲುಕಿದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆ

ನೇತ್ರಾವತಿ ಎಸ್.

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಸಿಟಿ ಕಾಲೇಜ್

ಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

Article Link: <https://aksharasurya.com/2024/04/netravathi-s.ph>

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.10938130>

ABSTRACT:

ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು, ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವಂತಹದ್ದು, ಎಲ್ಲರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ, ಮಮತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಧರ್ಮ ಎನ್ನಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವುದೇ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಭಾವನೆಯಿಂದ, ಯಾವುದೇ ಜೀವಿಗೂ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನೀಡದೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಧರ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಭಾರತ ಹಲವು ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮವೂ ಒಂದು. ಹಿಂದೂಗಳಂತೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದವರನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮದಲ್ಲಾದರೂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆಯುವುದು ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೌರವ, ಮನ್ನಣೆ, ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಅವರೇ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಲಾನಂತರ ಎಲ್ಲವೂ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೇವಲ ಪುರುಷನ ಬೇಕುಬೇಡಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಒಂದು ವಸ್ತುವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನವನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದ ಮಹಿಳೆ ಧರ್ಮದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೇಖಕರು ರಚಿಸಿದ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

KEYWORDS:

ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಕರಾಳತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು, ಇದ್ದಾತ್ ಮತ್ತು ಮರು ವಿವಾಹ, ತಲಾಖ್ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸತನದ ಅನಾವರಣ.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮ ಎಂದಾಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದವರಿಗೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಭಯ, ಆತಂಕ ಏರ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಹಲವು, ಕೆಲವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಮತಾಂದರು ಭಾರತದ ಹೃದಯಭಾಗವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಭಾರತವನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಂ ದೇಶವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿ ನಡೆದಿರುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಂರ ಮಧ್ಯ ಕೋಮುವಾದ ಸಂಘರ್ಷಗಳು ನಡೆಯುವುತ್ತಿರುವುದು ಭಯ ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮರ್ಯಾದೆ ಹತ್ಯೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿನ ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಥಿತಿಗಳು ಇಂದಿಗೂ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ವಿಷಾದನೀಯವೇನಿಸುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಾಚೆಗೂ ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಂರ ನಡುವೆ ಸಹೋದರತ್ವದ ಬಾಂಧವ್ಯ ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೊರಗಿನಿಂದ ನಿಂತು ನೋಡಿದಾಗ ಆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟಗಳು, ನೋವು- ನಲಿವುಗಳು, ಮಹಿಳೆಯರು ಎದು ರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಯಾವುವು ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿಯೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮ. ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ಎದುರಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನು, ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಾರ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್‌ರವರ 'ವಜ್ರಗಳು', 'ಚಂದ್ರಗೀರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ' ತೆಹಮಿನಾ ದುರ್ರಾನಿಯವರ 'ಪೀಠಾಧಿಪತಿಯ ಪತ್ನಿ', ಬೋಳವಾರು ಮಹಮ್ಮದ್ ಕುಂಞಿಅವರ 'ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ' ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೇಖಕರು ರಚಿಸಿದ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಘೋಷ ಪದ್ಧತಿ ಅಥವಾ ಫರದಾ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮನ್ನಣೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಘೋಷವನ್ನು ಧರಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ. ರಾಜರುಗಳ ಆಜ್ಞೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ವಿಜಯಶಾಲಿಗಳಾದ ರಾಜರು ಅಪಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಮನೆಯವರು ಬಿಟ್ಟು ಪರ ಪುರುಷರಾದ ಅವರ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಬಾರದು ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ

ಘೋಷವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ, ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳಾದರೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಆಚರಣೆ, ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಎದುರಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್‌ರವರ 'ವಜ್ರಗಳು' ಕಾದಂಬರಿ ಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ನಗರದ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಒಬ್ಬ ಅಮಾಯಕ ಮಹಿಳೆ ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಂದ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದನ್ನು ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಒಳಗಡೆ ಮಹಿಳೆ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಬೂಬಕ್ಕರ್‌ರವರ 'ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತಿರದಲ್ಲಿ' ಕಾದಂಬರಿ ತಂದೆ ಮತ್ತು ಗಂಡ ಇಬ್ಬರ ಮೂರ್ಖತನಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆ ಬಲಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಗಂಡನ ಜೊತೆ ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ ಹೇಳುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಮುಡಿಪಾಗಿಸಿದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ದುರ್ರಾನಿಯವರ 'ಪೀಠಾಧಿಪತಿಯ ಪತ್ನಿ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಎಂಬ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ, ಅಧಿಕಾರದ ಅಂಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಳಗಿ, ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಹೇಗೆಲ್ಲಾ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತದೆ. ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞಿ ಅವರ 'ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ' ಕಥಾ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಬರುವ 'ಆಖಿರತ್' ಕತೆ ಧರ್ಮ ಹೇಳುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿ ಅಮಾಯಕರನ್ನು ಹೇಗೆ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಕರಾಳತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು:

ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ, ಮತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗಳಾಗಿ ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮತಾಂದರು, ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಆಚರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇತಂಹ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ಅಮಾಯಕ ಜನರ ಜೀವನವೇ ನಾಶವಾಗಿರುವಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್‌ರವರ 'ವಜ್ರಗಳು' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಫೀಸಾ ಹಳ್ಳಿಯ ವತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡವಳು. ಇಡೀ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಮಹಿಳೆಯರು ಅನುಭವಿಸಿದಂತಹ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟಗಳನ್ನು, ನೋವು- ನಲಿವುಗಳನ್ನು ನಫೀಸಾಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಫೀಸಾ ಮಹಿಳಾ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾಳೆ. ನಗರದ ಪರಿಚಯವಾಗಲಿ, ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸೊಗಾಗಲಿ ಯಾವುದು ತಿಳಿಯದ ಅಮಾಯಕ ಮಹಿಳೆ. ತಾಯಿ ಹಲೀಮ ಮಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣದವರಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಹಠ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಕಾರಣ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಪೋಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಹುಸಿ ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆ. ಭ್ರಮೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ನಫೀಸಾಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣದ ಶ್ರೀಮಂತ ಕುಟುಂಬದ ಬದ್ರುದ್ದೀನ ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಬದ್ರುದ್ದೀನ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮತ್ತು ನಗರದ ಪರಿಚಯ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡವನು. ಹಾಗಾಗಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಸಹ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಜೀವನವನ್ನು ಬಲ್ಲವಳಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಆದರೆ ಇವನ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೆಂಡತಿ ದೊರೆಯದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ವಿವಾಹವನ್ನೇ ಮೊಟಕು ಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನದಲ್ಲದ ತಪ್ಪಿಗೆ ನಫೀಸಾ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತಾಯಿಯ ಹಠ, ಗಂಡನ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ, ಬೇಜಾವಬ್ದಾರಿತನದಿಂದ ಅಮಾಯಕಳಾದ ನಫೀಸಾ ತೊಂದರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಹಲವಾರು ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲೂ ಇಂತಹದ್ದೇ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಕುಟುಂಬ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮಗಳು ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮುಗ್ಧ ಹೆಣ್ಣು ನಫೀಸಾ. ಇವಳನ್ನು ತನ್ನ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಪ್ರಯತ್ನಿಸದೆ ನಫೀಸಾಳನ್ನು ತೊರೆದು ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಕರಾಳತೆಯಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲೇ ಉಳಿಯುವಂತಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಪುರುಷನ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಗೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಮಹತ್ವ ಮಹಿಳೆಯರ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಗೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡದಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ನಫೀಸಾ ಬದ್ರುದ್ದೀನನಿಂದ ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆದ ನಂತರ ಉಸ್ಮಾನ್ ಹಾಜಿಯವರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಜಿಯವರ ಮಗ ಹುಸೈನ ಮೌಲವಿಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ

ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮನೆಯ ಮಹಡಿಯಿಂದ ಕೆಳಗಡೆ ಇಳಿಸದೆ ಕತ್ತಲೆಯ ಕೋಣೆಯಲ್ಲೇ ಇರುವಂತೆ ತಾಕಿತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಕಾಮ ದಾಹವನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಯಂತ್ರವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ತನ್ನ ಕಾಮ ದಾಹವನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಹೆಂಡತಿ ಹಮಿದಾ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಹೆರಿಗೆ ನೋವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಆಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ನಿರಾಕರಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಪರ ಪುರುಷರೆದುರಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಣಗಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಜೀವ ಸಾವು ಬದುಕಿನ ಮಧ್ಯೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಯೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಧರ್ಮ ಎಂಬ ಅಫಿಮಿನ ನಶೆಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲಲ್ಲೇ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಸಹ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹೊರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ತಂದೆಯ ಮೂರ್ಖತನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಗಂಡನ ಹಠಕ್ಕೆ ಅಮಾಯಕ ಮಹಿಳೆ ಬಲಿಯಾಗುವುದನ್ನು ಅಬೂಬಕ್ಕರ್‌ರವರ 'ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಾದಿರಾ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಎಂಬ ಮುಖವಾಡಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಅಂದರೆ ಮಗಳ ಗಂಡ ತಾನು ಕೇಳಿದಾಗ ಹಣ ನೀಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮಗಳ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ನಾಶ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಾದಿರ ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾರದೆ, ಗಂಡನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರದೆ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾಳೆ. ತಂದೆಯ ತಪ್ಪನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಿಲುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ತಂದೆಗೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಗಿ ಸರಿ ದಾರಿಗೆ ತರುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮಗಳ ಜೀವನ ದುರಂತದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮ, ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ, ಪುರುಷನ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ, ಶೋಷಣೆಗೆ, ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡು ನೋವು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಮಾತ್ರ ಮಹಿಳೆಯೇ ಆಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಮಹಿಳೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಪುರುಷನಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಪೀಡಿತವಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದರ ಫಲವಾಗಿ ಅಮಾಯಕಳಾದ ನಾದಿರಾ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು

ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಮುಖಂಡರು ಎಂಬ ಮುಖವಾಡ ಧರಿಸಿ, ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಹೇಗೆಲ್ಲಾ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತೆಹಮಿನಾ ದುರ್ರಾನಿ ಅವರ 'ಪೀಠಾಧಿಪತಿಯ ಪತ್ನಿ' ಕಾದಂಬರಿ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದೆ. ಧರ್ಮದ ಮುಖಂಡ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪೀರ್ ಸಾಯಿ ಹೀರಾ ಎಂಬ ಬಡತನದ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀರಾ ಮಹಿಳಾ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಮಹಿಳೆ ಕೇವಲ ಪುರುಷನ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಮತ್ತು ಭೋಗದ ವಸ್ತು ಎಂಬಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಸಹ ಎಷ್ಟೇ ನಾಗರೀಕತೆಗೆ, ಆಧುನಿಕತೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಮಹಿಳೆ ಪುರುಷನ ಅಧೀನದಲ್ಲೇ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ನಿಯಮ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ. ಪುರುಷನನ್ನು ತೊರೆದು ಜೀವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾಜ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಬಂದರೂ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಹಿಳೆ ಪುರುಷನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಹೊರಬಂದರೆ ಅವಳನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಕೆಳಸ್ತರದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಗೌರವ, ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇದೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ತನ್ನ ಗಂಡ ಪೀರ್ ಸಾಯಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸದೆ ಮೌನವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಗಂಡನನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದರೂ ಸಹ ಹೀರಾ ಕೊನೆಗೆ ದುರಂತ ನಾಯಕಿಯಾಗಿಯೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಹೀರಾಳಂತೆಯೇ ಎಷ್ಟೋ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಜೀವಮಾನವನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸವೆಸಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಅಸ್ತಿತ್ವ, ಗೌರವ ದೊರೆಯದೆ ಕೊನೆಗೆ ದುರಂತವನ್ನು ಕಾಣುವಂತಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಧರ್ಮದ ಮುಖಂಡ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಪೀರ್ ಸಾಯಿ, ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಹೀರಾಳನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ, ತನ್ನ ಕಾಮ ದಾಹವನ್ನು ತೀರಿಸುವ ಯಂತ್ರದಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಧರ್ಮದ ಮುಖಂಡನ ಪತ್ನಿಯಾದರೂ ಹೀರಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಹಿಳೆಯಂತೆಯೇ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಅಧಿಕಾರಗಳು ಪ್ರತಿಭಟಿಸದೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೀರ್ ಸಾಯಿಯೇ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವೇಶ್ಯೆ

ಎಂದು ಪರಿಚಯಿಸಿ, ಅನುಭೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ತನ್ನ ಬಳಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾಳೋ ಅಥವಾ ಪರ ಪುರುಷರ ಬಳಿ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾಳೋ ಎಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಬಳಿಯ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೇ, ವಿಡಿಯೋಗಳನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದಿ ರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಪುರುಷನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಧರ್ಮದ ಮುಖಂಡತ್ವವನ್ನು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೇ ವೇಶ್ಯೆಯಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಧರ್ಮದ ಭಾಹಿರವಾಗಿಯೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪುರುಷರನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ, ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರೆ ಮಹಿಳೆ ಪುರುಷ ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಹೀರಾ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಧರ್ಮ ಎಂಬ ಮುಸುಕಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಗುದ್ದಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಗೆಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೊರ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅರ್ಥೈಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಗಂಡನ ಮರಣದ ನಂತರ ಮಗ ರಾಜಾಜೀ ಸಾಯಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಮಗನೂ ಸಹ ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ತನ್ನ ತಂದೆಯಂತೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ. ಧರ್ಮದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಅನಾಹುತಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ನಡೆದಿವೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ತಾಯಿ ಹೀರಾ ಏನೆಲ್ಲಾ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು ಎಂಬ ಅರಿವು ಇದ್ದ ರಾಜಾಜೀ ಸಾಯಿ, ಅಧಿಕಾರ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮರೆತು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀರಾ ಗಂಡನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ವೇಶ್ಯೆಯಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ನೋವು, ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೊರ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನೇ ಬಲಿಯಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಡ ತೆಗೆದಿ ರಿಸಿದ ವಿಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಗೆಲ್ಲಾ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ತಂದೆ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವಳು ತಾಯಿ ಹೀರಾ. ಆದರೆ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ತಪ್ಪನ್ನು ಮುಂದೆ ತರದೆ, ತಾಯಿಯನ್ನೇ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಧಿಕಾರ ಎಂಬ ನಶೆ ಹೇರಿದಾಗ ಯಾವುದು ತಪ್ಪು, ಯಾವುದು ಸರಿ ಎಂಬ ತಿರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಎಡವುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಉತ್ತಮವಾದ ನಿರ್ದೇಶನವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ತನ್ನದಲ್ಲದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಹೀರಾ ಹುಚ್ಚಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಿದರೆ,

ಅಪರಾಧಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಪೀರ್ ಸಾಯಿ ಉತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಉತ್ತುಂಗಕ್ಕೆರುತ್ತಾನೆ. ಪುರುಷ ಎಂತಹ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪನ್ನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅದೇ ಮಹಿಳೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ತಪ್ಪನ್ನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಮಹಾ ಅಪರಾಧವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪುರುಷನೇ ಅಪರಾಧಿಯಾದರೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾತ್ರ ಮಹಿಳೆಗೆ ಎನ್ನುವುದು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು 'ಫೀರಾಧಿಪತಿಯ ಪತ್ನಿ' ಕಾದಂಬರಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇದ್ದಾತ್ ಮತ್ತು ಮರು ವಿವಾಹ:

ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ಹಂತ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುವುದು ವಿವಾಹದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ. ಗಂಡ ಮರಣ ಹೊಂದಿದಾಗ 40 ದಿನಗಳ ಕಾಲ 'ಇದ್ದಾತ್' ಎಂಬ ವಿಧವಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಆ ಮಹಿಳೆ ಬೇರೆ ಪುರುಷನನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿಂತ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಮಹಿಳೆಯರು ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಗಳು ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗಂಡನ ಮರಣದ ನಂತರ ಸತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು, ಅನಂತರ ವಿಧವಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಯಿತು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಗಮನ ಮತ್ತು ವಸಹಾತು ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಭಾವ, ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈ ವಿಧವಾ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನು ಮುರಿದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ವಿವಾಹವನ್ನು ಕುರಿತು ರಚನೆಯಾದ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಕಂಡುಬರುವುದು ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ ಎಂದೇ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ಗುಲ್ವಾಡಿ ವೆಂಕಟರಾಯರ 'ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧವಾ ವಿವಾಹದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಧವಾ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮುನ್ನಡೆದ ಸಂಗತಿಗಳು ಕಂಡುಬಂದವು. ಆದರೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪುನಃ ಸಂಸಾರದ ಹಾಗೂ ಗಂಡನ ಆಸರೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳೆ ವಿಧವಾ ವಿವಾಹವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪುನರ್ ವಿವಾಹವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಂದರೆ ಮಹಿಳೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯ ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು

ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರಿವು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಪುರುಷನ ಬೇಕುಬೇಡಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯಾದರೂ ವಿವಾಹವಾಗಿರಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ವಿವಾಹವಾದರೂ ಮಹಿಳೆ ಪುರುಷನ, ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿರುವುದೇ ವಿಶೇಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಬೂಬಕ್ಕರ್‌ರವರ 'ವಜ್ರಗಳು' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಫೀಸಾ ತನ್ನ ಮೊದಲನೆ ಗಂಡ ಬದ್ರುದ್ದೀನನಿಂದ ತಲಾಖ್ ಪಡೆದ ನಂತರ ಉಸ್ಮಾನ್ ಹಾಜಿ ಎಂಬುವರೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಬಡತನ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಹೆಂಡತಿಯರು ಅತ್ತಿಗೆಯರ ಬೈಗುಳ, ಕಿರುಕುಳಗಳ ಮೊದಲಾದ ಅಂಶಗಳಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಮರು ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಫೀಸಾ ತನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿ ಅತ್ತಿಗೆಯ ಕಿರುಕುಳದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮಗನಿಗಾಗಿ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಡಿಪಾಗಿಸಿದರೂ ಮಗ ಬೆಳೆದಂತೆ ತಾಯಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸದೆ, ತನ್ನ ನಗರ ಬದುಕಿನ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ನಫೀಸಾಳನ್ನು ಒಂಟಿಯಾಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಒಂಟಿತನ ನಫೀಸಾಳನ್ನು ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಿಯನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ, ಒಂಟಿತನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ವರ್ಷದ ನಫೀಸಾ ಐವತ್ತು ವರ್ಷ ದಾಟಿದ ಮುದುಕನಾದ ಉಸ್ಮಾನ್ ಹಾಜಿಯವರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಫೀಸಾಳಂತೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಿಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬದಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಪುರುಷನ ಅಧಿಕಾರವೇ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪುರುಷನನ್ನು ಯಾರು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದೆಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯೇ ಆಗಿರುತ್ತಾಳೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾದವಳೂ ಸಹ ಮಹಿಳೆಯೇ ಆಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಪುರುಷ ಜಾಣ ತನದಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ನುಸುಳಿಕೊಂಡರೆ, ಮಹಿಳೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದು ಹೊದ್ದಾಡುವುದನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲಾಗಿದೆ.

ತಲಾಖ್ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸತನದ ಅನಾವರಣ:

'ತಲಾಖ್' ಎಂದರೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ವಿಚ್ಛೇದನ ಎಂದರ್ಥ. ವಿವಾಹವಾದ ನಂತರ ಗಂಡನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥವಾದ 'ಕುರಾನ್' ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ಬಾರಿ ತಲಾಖ್ ಹೇಳಿದರೆ ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆದಂತೆ. ತಲಾಖ್ ನೀಡುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು

ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಮೊದಲ ಸಲ ಹೇಳುವ ತಲಾಖ್‌ಗೂ ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಹೇಳುವ ತಲಾಖ್‌ಗೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಅಂತರ ಹಾಗೆ ಒಟ್ಟು ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಲಾಖ್‌ನ್ನು ನೀಡುವುದು ನಿಯಮ. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ತಲಾಖ್ ನೀಡಿದರೆ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸದೆ ಪುರುಷ ತನಗೆ ತೋಚಿದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಮೂರು ಬಾರಿ ತಲಾಖ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಹರನ್ನು ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮುರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಧರ್ಮಾಧಿಕರಿಗಳು, ಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಲಾಖ್ ಎಂಬ ಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳ ಪದದಿಂದ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಇಡೀ ಜೀವನವೇ ಅಂಧಕಾರದ ಕೂಪಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಡನ ಜೊತೆಗೆ, ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಗೌರವಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಗಂಡ ತಲಾಖ್ ನೀಡಿ ತೊರೆದ ಎಂದಾಗ ಅದೇ ಸಮಾಜ ಅತ್ಯಂತ ಕೀಳಾಗಿ ನೋಡುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯದ ಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗದಂತೆ ಜಾಗೃತ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ಮನೆಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬಾರದು, ಅವರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಜೀವನ ದೊರೆಯಲಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಯೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾನತೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮೊದಲಾದ ಅಂಶಗಳು ಕೇವಲ ಭಾಷಣಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸೀಮಿತವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಾಸ್ತವ ಜಗತ್ತಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಾನತೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡದೆ ನಡಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಉಳಿದಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. 'ತಲಾಖ್ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಸಂಹಾರಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆ ಬಲಿಯಾಗಲೇ ಬೇಕು'. ಹಾಗೆ ಬಲಿಯಾದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕತೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ತಲಾಖ್ ನೀಡುವುದಕ್ಕೂ, ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದೆ ತಮಗೆ ತೋಚಿದಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್‌ರವರ 'ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಾದಿರಾ ರಶೀದ್ ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ತಂದೆ ಮೂರ್ಖತನದಿಂದ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ನಾದಿರಾ ದುರಂತ ನಾಯಕಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ನಾದಿರಾಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ತಂದೆ ತಲಾಖ್ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ರಶೀದ್‌ನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ

ತಲಾಖ್ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಮತ್ತು ಪುರುಷರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಗೆ ಮಹಿಳೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸದೆ ಮೌನವಾಗಿ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಂದೆ ತಲಾಖ್ ಕೊಡಿಸಿದರೆ ತನ್ನ ಮಗಳ ಸಂಸಾರ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸದೆ ತನ್ನ ಹಠವನ್ನೇ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಗಿ ಮರಳಿ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ನಾದಿರಾಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದಾಗ ಧರ್ಮ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿರಿಸಿ ಅದರ ಕ್ರೌರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಮಾಯಕ ಜನರು ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಕಾರ ತಲಾಖ್ ಪಡೆದ ಮಹಿಳೆ ಮೊದಲನೇ ಗಂಡನನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮಹಿಳೆ ಬೇರೋಬ್ಬ ಪುರುಷನನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಕಳೆದು, ಅವನಿಂದ ತಲಾಖ್ ಪಡೆದ ನಂತರ ಮೊದಲನೇ ಗಂಡನನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪುರುಷ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಪುರುಷ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಪುರುಷನದ್ದೇ ತಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆ ತಪ್ಪಿನ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ನಾದಿರಾ ತನ್ನ ಮೊದಲ ಗಂಡನನ್ನು ಮರು ವಿವಾಹವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪುರುಷನನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಪಾಣವನ್ನೇ ತ್ಯಜಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗೂ ದುರಂತ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಸಾರಾ ಅವರ ಬರೆದಿರುವ 'ನಿಯಮ ನಿಯಮಗಳ ನಡುವೆ' ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜೋಹರಾ ತನ್ನ ಗಂಡ ಖಾಧರ್ ಕೇಳಿದಾಗ ಚಿನ್ನವನ್ನು ನೀಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಜೋಹರಾಳನ್ನು ತವರು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಜೋಹರಾಳಿಗೆ ತಲಾಖ್‌ನ್ನು ಖಾದರ್ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೆ ಖಾದರ್ ಜೋಹರಾಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೇ ಮದುವೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅತಿಯಾದ ರಕ್ತಸ್ರಾವದಿಂದ ಜೋಹರಾ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಠಿಣವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಗಂಡನ ಕಲ್ಪನೆಗೆ, ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಂಡತಿ ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ನಗರದ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ, ನಯಾ ನಾಜುಕಿಲ್ಲದ ಹಳ್ಳಿಯ ಗಮಾರಿ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ತಲಾಖ್‌ನ್ನು ನೀಡಿದ್ದನ್ನು ಅಬೂಬಕ್ಕರ್‌ರವರ 'ವಜ್ರಗಳು' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಬದ್ರುದ್ದೀನ್ ಮುಂಬೈನಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸದವನು, ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡವನು. ಆದರೆ ನಫೀಸಾ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು

ತೊರೆದು ಪಟ್ಟಣ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ಅಮಾಯಕ ಮಹಿಳೆ. ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ನಡುವೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂತರವಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಬದ್ರುದ್ದೀನ್ ನಫೀಸಾಳಿಗೆ ತಲಾಖ್ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ವಿದ್ಯಾವಂತೆಯಾದ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಯಾವ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡದ ನಫೀಸಾ ಪುರುಷ ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಬೇಕಾಯಿತು.

ಮೊದಲ ಗಂಡನಿಂದ ತಲಾಖ್ ಪಡೆದ ನಫೀಸಾ ತನ್ನ ಮಗನಿಗಾಗಿ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಡಿಪಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಮಗ ತಾಯಿಯನ್ನು ಒಂಟಿ ಯಾಗಿಸಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಬಳಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಫೀಸಾ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ರೋಗದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಉಸ್ಮಾನ್ ಹಾಜಿ ಎಂಬ ಮುದುಕನನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಉಸ್ಮಾನ್ ಹಾಜಿಯ ಮಗ ಹುಸೈನ್ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ರೋಗಿಯಾದ ತಂದೆಯಿಂದ ತಲಾಖ್ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಮೊಹರನ್ನು ಹಾಕಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದಾವುದನ್ನು ತಿಳಿಯದ ನಫೀಸಾ ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಬೇಟಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದಾಗ ತಲಾಖ್ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒಂಟಿಯಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪುರುಷರ ಮೋಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಹಿಳೆಯರು ಬಲಿಪತುಗಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸಾರಾ ಅವರು ನಫೀಸಾಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತಲಾಖ್ ಎಂಬ ಕರಾಳತೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಅಮಾಯಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬೀರಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞಿ ಅವರ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ ಕಥಾ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಬರುವ 'ಆಖಿರತ್' ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಮುಗ್ಧ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸಲ್ಮಾ ಎಂಬ ಅಮಾಯಕ ಮಹಿಳೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಬಡತನ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟದಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಲು, ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಲ್ಮಾ ಮಕ್ಕಳ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಗಂಡ ಅದ್ದುಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸದೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಡನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ತಾನೇ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ಪುರುಷತ್ವಕ್ಕೆ ಸವಾಲು ಎಸೆದಂತೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೂ ಪರ ಪುರುಷರಲ್ಲ ಹೆಂಡತಿಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಕ್ಷುಲಕ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡದೆ ತಲಾಖ್ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದುವಿನ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿತಿದ್ದಲು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸಂಜೀವ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾದ ಸಿದಿ ಸಾಹುಕಾರನ ಬಳಿ ಹೋದಾಗ ಯಾವುದೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಮಾನಿಸಿ, ಗೌರವ ನೀಡಿದ್ದ

ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾನೆ ಸಾಹುಕಾರ. ಅದ್ದುವಿನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಂದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲೇಬೇಕು. ಇದು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ ಎಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಮಹಿಳೆ ಎಂದಾಕ್ಷಣ ಪುರುಷನ ಅಧೀನದಲ್ಲೇ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಶೋಷಣೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯ ಯಾವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪೂರ್ವಗ್ರಹ ಪೀಡಿತವಾದ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಹುಕಾರನ ದೋರಣೆಯನ್ನು ಸಂಜೀವ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದ ಮುಖಂಡನಾದ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಹುಕಾರ ಅದ್ದುವಿನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಸರಿದಾರಿಗೆ ತರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿ, ಕೇವಲ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ ಸಂಜೀವನ ಮೇಲಿನ ದ್ವೇಷವನ್ನೇ ಮುಂದಾಗಿಸಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಹೀನನಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಸಂಜೀವ ಇಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಸಂಕಷ್ಟದಿಂದ ಹೊರತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಂಜೀವ ಇಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಅಮಾಯಕರು ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ, ಅದ್ದುವಿನ ಕುಟುಂಬವನ್ನು, ಅದ್ದುವಿನ ಹೆಂಡತಿ ಸಲ್ಮಾಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಜೀವನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಸಂಜೀವ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಕಾಸಿಂ ಇಬ್ಬರು ಅದ್ದು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅಪರಾಧವಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಧರ್ಮವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಕಾಸಿಂ ತಿಳಿಸಿ, ಅದ್ದುವಿನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸರಿ ದಾರಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸಹಿಸದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅದ್ದುವಿಗೆ ಅವಮಾನಿಸಿ, ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದು ನಮಾಜಿಗೆ ಎಂದು ಮಸಿದಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಧರ್ಮದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅರಿತವನಾದ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಹುಕಾರ ಅದ್ದುವಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಕಾರ ತಲಾಖ್ ನೀಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರಿವಿದ್ದರೂ, ತಲಾಖ್ ನೀಡಿ, ಮರು ವಿವಾಹವಾಗದೆ ಅದೇ ಹೆಂಡತಿಯ ಜೊತೆ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಎಂಬ ವಿಷದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಮಾನಸಿಕ ಖಿನ್ನತೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಹುಕಾರ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅಲ್ಲಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳು

ಸಹ ಸಾಹುಕಾರನನ್ನೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ತನಗೆ ಅವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಕೂಲಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ, ಧರ್ಮದ ಮುಖಂಡರುಗಳು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಅದ್ಭವಿನ ಮೂಲಕ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಶೋಷಣೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸರಮಾಲೆಗೆ ದೂಡಿದ್ದನ್ನು ಅಬೂಬಕ್ಕರ್‌ರವರ 'ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ', 'ವಜ್ರಗಳು' ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ 'ನಿಯಮ ನಿಯಮಗಳ ನಡುವೆ' ಕತೆಯಲ್ಲಿ, ತೆಹಮಿನಾ ದುರ್ರಾನಿ ಅವರ 'ಪೀಠಾಧಿಪತಿಯ ಪತ್ನಿ' ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞಿ ಅವರ 'ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ' ಕಥಾ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿನ 'ಆಖಿರತ್' ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ನೆರಳಲ್ಲಿ, ಧರ್ಮ ಎಂಬ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ತಲಾಖ್ ಎಂಬ ಆಚರಣೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ನಲುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ನಫೀಸಾ, ನಾದಿರಾ, ಹೀರಾ ಮತ್ತು ಸಲ್ಮಾ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಹಿಳೆಯರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಎಂಬ ಪವಿತ್ರವಾದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥವೇ ತಿಳಿಯದ ಧರ್ಮದ ಮುಖಂಡರು, ಮೌಲಿಗಳು ಧರ್ಮವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಹಲವಾರು ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆಲ್ಲಾ ಒಳಪಡಿಸಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟ- ನಷ್ಟಗಳನ್ನು, ನೋವು- ನಲಿವುಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳು ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞಿ. (1992). ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ. ಕಾಮಧೇನು ಪ್ರಕಾಶನ. ಬೆಂಗಳೂರು.
2. ತೆಹಮಿನಾ ದುರ್ರಾನಿ. ರಾಹು (ಅನು). (2020). ಪೀಠಾಧಿಪತಿಯ ಪತ್ನಿ, ಸೃಷ್ಟಿ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
3. ಸಬಿತಾ ಬನ್ನಾಡಿ. (2020). ಹೊಸ್ತಿಲಾಚೆ ಈಚೆ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ. ಹಂಪಿ.
4. ಸುಮಾ ಬಿ.ಯು. (2019). ಕಣ್ಣೊಳಗಣ ಕಟ್ಟಿಗೆ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ. ಹಂಪಿ.
5. ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್. (1984). ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ. ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಪ್ರಕಾಶನ. ಮಂಗಳೂರು.
6. ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್. (2014). ವಜ್ರಗಳು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರು.